

Skriftlig fremsættelse (4. oktober 2023)

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse m.v. (Afskaffelse af forældreindkomst som kriterium for elevfordeling m.v.)

(Lovforslag nr. L 29)

Den 1. juli 2022 trådte en ny elevfordelingsmodel i kraft, jf. lov nr. 880 af 21. juni 2022 vedr. kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på de gymnasiale ungdomsuddannelser. Hovedelementerne i den indførte elevfordelingsmodel var, at i de dele af landet, hvor udfordringen med en skæv elevsammensætning var størst, skulle ansøgerne fordeles på baggrund af forældrenes indkomst således, at disse ansøgere skulle fordeles med udgangspunkt i deres prioriteter, og hvis der var flere ansøgere end pladser i den indkomstkategori, som ansøgeren hørte til, ville en ansøger, der havde kortere transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, få plads forud for en ansøger med længere transporttid (fordelingszoner). I alle andre dele af landet skulle ansøgerne fordeles med udgangspunkt i ansøgerens prioriteter, og hvis der var flere ansøgere end pladser på en institution eller afdeling, ville en ansøger, med kortere transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, få plads forud for en ansøger med længere transporttid (afstandszoner).

Samtidig blev der indført en central kapacitetsstyring (antal elevpladser) samt en minimumskapacitet for en institution eller afdeling på 84 elever. Kapaciteten for den enkelte institution eller afdeling (dvs. antallet af elever, som institutionen eller afdelingen kan optage) fastsættes centralt af ministeriet de første tre år og derefter af regionerne.

Som følge af S, V og M's regeringsgrundlag »Ansvar for Danmark«, blev den ved lov nr. 880 af 21. juni 2022 etablerede elevfordelingsmodel justeret. Det skete ved lov nr. 157 af 11. februar 2023, hvorefter alle ansøgere til de gymnasiale ungdomsuddannelser til skoleåret 2023/24 skulle fordeles efter fordelingskriterierne for afstandszoner, dvs. at prioriteter og transporttid blev anvendt som fordelingskriterier i hele landet. Konkret skete det ved at gøre alle zoner til afstandszoner. Ved at gøre alle zoner til afstandszoner

blev kriteriet vedrørende forældrenes indkomst afskaffet i det pågældende skoleår.

Ordningen medførte, at de grundlæggende kriterier i hele landet for elevfordelingen til skoleåret 2023/24 var ansøgerens prioriteter og transporttid, hvis der var flere ansøgere til en institution eller afdeling, end institutionen eller afdelingen havde kapacitet til at optage.

Der var tale om en midlertidig ordning, som kun gjaldt for fordeling af ansøgere til skoleåret 2023/24. Den midlertidige ordning var imidlertid med henblik på en efterfølgende afskaffelse af kriteriet vedrørende forældrenes indkomst fra fordeling til skoleåret 2024/25 og frem.

Med lovforslaget foreslås kriteriet om at fordele ansøgerne på baggrund af forældrenes indkomst afskaffet. Som en konsekvens heraf foreslås det at ophæve eller ændre de bestemmelser i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der direkte eller indirekte påvirkes af, at forældreindkomst afskaffes som kriterium. Det indebærer, at det grundlæggende fordelingskriterium ud over ansøgenes prioriteter fremover vil være transporttid for alle ansøgere, hvis der er flere ansøgere til en institution eller afdeling, end institutionen eller afdelingen har kapacitet til at optage.

Herudover foreslås der en mindre justering af bestemmelse om håndtering af eftertilmeldere.

Det bemærkes, at det fremgår af S, V og M's regeringsgrundlag »Ansvar for Danmark«, at regeringen vil præsentere en ny model, der modvirker en skæv elevsammensætning især i de større byer. Det er på den baggrund hensigten, at der senere vil blive fremsat et lovforslag med henblik på en langsigtet model, der modvirker en skæv elevsammensætning.

Lovforslaget vurderes at føre til mindre udgifter for staten og regionerne.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. december 2023.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.